

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **L. S.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí 8. 8. 2019 č. j. OAM-1-36/VL-20-P10-PD3-R2-2007,
o neprodloužení doplňkové ochrany

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací
k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 8. 8. 2019 č. j. OAM-1-36/VL-20-P10-PD3-R2-2007 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) neprodloužilo žalobci doplňkovou ochranu podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Své rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že žalobce byl dne 20. 9. 2013 pravomocně odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 7 To 289/2013 k souhrnnému trestu odnětí svobody v délce trvání pěti let nepodmíněně podle ust. § 283 odst. 2 trestního zákoníku za použití ust. § 43 odst. 2 trestního zákoníku. Žalobcem spáchaný trestný čin je nezbytné dle žalovaného podřadit pod ust. § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, který mu nařizuje odnětí doplňkové ochrany v případě, že osoba požívající doplňkové ochrany se dopustila zvlášť závažného zločinu. Podle ust. § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zločiny všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přechyby; zvlášť závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně na 10 let. Podle citovaného rozsudku krajského soudu byl žalobce odsouzen podle § 283 odst. 2 trestního zákoníku, který stanoví horní hranici trestu odnětí svobody v délce trvání 10 let.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu. Napadenému rozhodnutí vytýkal, že se žalovaný nezabýval podrobněji individuálními okolnostmi jeho případu týkajícími se pravomocného odsouzení k souhrnnému trestu odnětí svobody podle § 283 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku. Rozhodnutí žalovaného nepřihlíží k tomu, že z trestu odnětí svobody byl propuštěn po roce a půl a byla mu stanovena zkušební doba až na 7 let, která uplyne v roce 2020. Během dlouhého života v České republice se zde plně integroval, hovoří plynule česky, žije řádný život, pracuje a stará se o svou rodinu, která má zde trvalý pobyt. Ačkoliv lze uznat, že jím spáchaný zločin představuje společenský jev s významně negativními dopady, má za to, že v jeho případě tato skutečnost nepostačuje k tomu, aby mu byla doplňková ochrana odebrána podle ust. § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Žalobce dále poukazoval na to, že v jeho případě nedošlo k zániku ani změně okolností, za kterých byla doplňková ochrana udělena. V jeho případě tedy nebyla naplněna podmínka uvedená v ust. § 17 odst. 2 zákona o azylu, dle kterého změna těchto okolností musí tak významné a trvalé povahy, že cizinci již nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. V řízení o prodloužení doplňkové ochrany bylo porušeno právo žalobce vyplývající z ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tedy právo na seznámení se s podklady rozhodnutí či vyjádření se proti zdrojům informací a způsobu jejich získání, příp. navrhnout jejich doplnění. Dne 2. 8. 2019 žalovaný obdržel jeho podání, kterým odvolal plnou moc udělenou advokátu JUDr. F. K. udělenou dne 27. 1. 2011. S tímto advokátem již dlouhodobě není v jakémkoliv spojení a nebyl jim informován o jemu doručené písemnosti, tj. možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud kdy provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 8. 2019 č. j. OAM-1-36/VL-20-P10-PD3-R2-2007, správním spisem žalovaného a spisem zdejšího soudu sp. zn. 61 Az 2/2012 a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“ a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění, která mají vztah k žalobou napadenému rozhodnutí, vzal krajský soud ze správního spisu žalovaného za prokázáno, že rozhodnutím ze dne 5. 5. 2003 žalovaný neudělil žalobci azyl podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, a že na něj nebyla vztažena překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 téhož zákona. Toto rozhodnutí bylo rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 1. 2005 č.j. 24 Az 1456/2003 – 65 zrušeno a následně vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 16. 12. 2006, kterým žalobci opětovně neudělil azyl, avšak vztáhl na něj překážku vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu. Dalšími rozhodnutími žalovaného ze dne 29. 6. 2007 a ze dne 29. 7. 2009 byla žalobci prodloužována doplňková ochrana. Dne 16. 6. 2010 podal žalobce opětovnou žádost o prodloužení doplňkové ochrany. Této žádosti žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 4. 2012 nevyhověl a následně Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 16. 7. 2015 č. j. 61 Az 6/2012 – 229 žalobu proti tomuto rozhodnutí jako nedůvodnou zamítl. Uvedený rozsudek krajského soudu byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 26. 11. 2015 a následně Krajský soud v Ostravě rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 6. 10. 2016 č. j. 61 Az 6/2012 – 271 se závěrem, aby žalovaný znovu posoudil možnost přetrvávající trestního stíhání žalobce na Ukrajině se zřetelem k jim předloženým výpisům z rejstříku trestu. Následně žalovaný rozhodl o neprodloužení doplňkové ochrany žalobou napadeným rozhodnutím. Pro toto rozhodnutí měl k dispozici rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 11. 2013 č. j. 7 To 289/2013 – 2202, jímž byl žalobce oproti rozsudku Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 8 T 219/2012 ze dne 17. 6. 2013 nově odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let nepodmíněně za pokus zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 21 odst. 1, § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku a sbíhající se skutek právně kvalifikovaný jako trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákona. Z obsahu správního spisu dále krajský soud zjistil, že žalobce dne 21. 1. 2011 udělil plnou moc k zastupování JUDr. F. K., bytem H. K. 1999/4, O. – M. H. „k veškerým úkonům směřujícím k udělení mezinárodní ochrany“.
6. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanové lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana v případě,

že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o dva roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již nenarušuje, prodlouží se doplňková ochrana o jeden rok.

7. Podle ust. § 17a odst. 1 písm. b) zákona o azylu se doplňková ochrana odejme, pokud osoba požívající doplňkové ochrany měla být nebo je vyloučena z možnosti doplňkovou ochranu udělit z důvodů uvedených v § 15a. Podle písm. d) téhož ustanovení se doplňková ochrana odejme, pokud osoba požívající doplňkové ochrany se dopustí zvlášť závažného zločinu.
8. Podle ust. § 15a písm. b) zákona o azylu doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.
9. Předmětem rozhodnutí podle ust. § 53a zákona o azylu je tedy posouzení, zda situace v zemi původu znamená pro cizince hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a téhož zákona. Tuto skutečnost je správní orgán povinen při každé žádosti o prodloužení doplňkové ochrany hodnotit a zkoumat, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se situace v domovském státě stabilizovala a tato změna je natolik významná, že má trvalou povahu a že odůvodňuje zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Tuto povinnost ovšem, jak vyplývá z citovaného zákonného ustanovení, správní orgán nemá za situace, kdy nastanou důvody pro odejmutí doplňkové ochrany uvedené v ust. § 17a zákona o azylu. V daném případě žalovaný neprodloužil doplňkovou ochranu žalobci z důvodu uvedeného v § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, tedy proto, že se žalobce, jakožto osoba požívající doplňkové ochrany dopustil zvlášť závažného zločinu. Žalovaný proto nebyl povinen zabývat se otázkou, zda v případě žalobce došlo či nedošlo k zániku nebo změně okolností, za kterých mu doplňková ochrana byla udělena. Je proto v této části žaloba nedůvodná.
10. Jako nedůvodnou hodnotí krajský soud i žalobní námitku spočívající ve vytýkaném porušení ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce skutečně doručil dne 2. 8. 2019 písemné oznámení žalovanému nazvané „odvolání plné moci“, ve kterém mu sdělil, že „ruší udělenou plnou moc pro JUDr. F. K. a žádá, aby veškerá korespondence byla zasílána na jeho adresu“. Při ústním jednání krajského soudu žalobce uvedl, že dne 2. 8. 2019 ukončil zastupování tímto zmocněncem tak, že to oznámil jednak zmocněnci a jednak žalovanému. Z obsahu správního spisu však vyplynulo, že plnou moc tomuto zmocněnci žalobce udělil dne 21. 1. 2011; v souladu s tím žalovaný doručil výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 15. 7. 2019 tomuto zmocněnci, který si ji prokazatelně převzal oproti vlastnoručnímu podpisu na doručence dne 17. 7. 2019, avšak na výzvu nijak nereagoval. Za této situace nebyl žalovaný povinen před vydáním svého rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu vyzývat žalobce samotného, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí. Proto je žaloba i v této části nedůvodná.

11. Jako důvodnou shledal krajský soud však námitku v tom, že se žalovaný měl podrobněji zabývat individuálními okolnostmi žalobce a že pokud tak neučinil, porušil tím povinnost stanovenou v § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 správního řádu. Pakliže žalovaný dospěl k závěru, že v jeho případě jsou splněny předpoklady pro odnětí doplňkové ochrany pro spáchání zvláště závažného zločinu ve smyslu ust. § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, nepřihlédl k tomu, že byl propuštěn z trestu odnětí svobody po roce a půl a zkušební doba mu byla stanovena v délce sedmi let. Namítal, že od doby spáchání trestné činnosti uplynulo již mnoho let a vedl příkladný život. Pojmem vážného zločinu uvedeným v ust. § 15a odst. 1 písm. b) se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 Azs 309/2016 – 28, podle něhož závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvláště závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu. Nejvyšší správní soud přitom zdůraznil, že tento pojem je třeba vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků publikovaná pod č. 208/1993 Sb. Dle názoru krajského soudu je tuto zásadu nutno respektovat i v případech odnětí doplňkové ochrany dle § 17a zákona o azylu či jejího neprodloužení podle ust. § 53a odst. 4 téhož zákona. V projednávané věci žalovaný toliko odkázal na ust. § 14 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny, zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně na 10 let. Žalovaný odkázal na výše uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byl žalobce odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody nepodmíněně podle § 283 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku, který stanoví horní hranici trestní sazby 10 let. Pouze tedy odkázal na to, že se žalobce dopustil závažného zločinu, což je důvod pro odnětí doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 17a odst. 1 písm. d) tohoto zákona. Nepřihlédl a nehodnotil žádné jiné okolnosti týkající se žalobce z hlediska požadavku souladnosti svého rozhodnutí s kvalifikační směrnicí, jako je závažnost trestného činu a výše trestu za něj uložená, míra účasti žalobce na této trestné činnosti, včetně namítaných skutečností, že byl propuštěn z trestu odnětí svobody a byla mu stanovena zkušební doba, během které se na území České republiky integroval a staral o rodinu, která má zde trvalý pobyt.
12. S ohledem na shora uvedenou důvodnou žalobní námitku krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil podle ust. § 4 téhož ustanovení k dalšímu řízení.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšný žalobce se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 13. února 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce